

**ROZWÓJ
POLSKI WSCHODNIEJ**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

INSTYTUT UPRAWY NAWOŻENIA
I GLEBOZNAWSTWA PAŃSTWOWY
INSTYTUT BADAWCZY W PUŁAWACH

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Rozwój klastra Dolina Ekologicznej Żywności

Krzysztof Jończyk

Nr projektu: POPW.01.04.03-00-013/09-00

Akronim projektu: DEŻ

EKOGAŁA Rzeszów, 19 czerwca 2010

Projekt „Rozwój klastra Dolina Ekologicznej Żywności” o numerze POPW.01.04.03-00-013/09-00 jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej 2007-2013

ROZWÓJ
POLSKI WSCHODNIEJ
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

INSTYTUT UPRAWY NAWOŻENIA
I GLEBOZNAWSTWA PAŃSTWOWY
INSTYTUT BADAWCZY W PUŁAWACH

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Geneza projektu

2004 - inicjatywa powołania na terenie województwa lubelskiego klastra pn. Dolina Ekologicznej Żywności (DEŻ).

od I. 2005 do VIII. 2006, realizowano projekt pt. Strategia Doliny Ekologicznej Żywności, który m.in. miał na celu wypracowanie koncepcji organizacyjnej i programowej rozwoju klastra DEŻ

Partnerstwo

Strategia

Stowarzyszenie EkoLubelszczyzna

Projekt „Rozwój klastra Dolina Ekologicznej Żywności” o numerze POPW.01.04.03-00-013/09-00 jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej 2007-2013

**ROZWÓJ
POLSKI WSCHODNIEJ**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

INSTYTUT UPRAWY NAWOŻENIA
I GLEBOZNAWSTWA PAŃSTWOWY
INSTYTUT BADAWCZY W PUŁAWACH

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

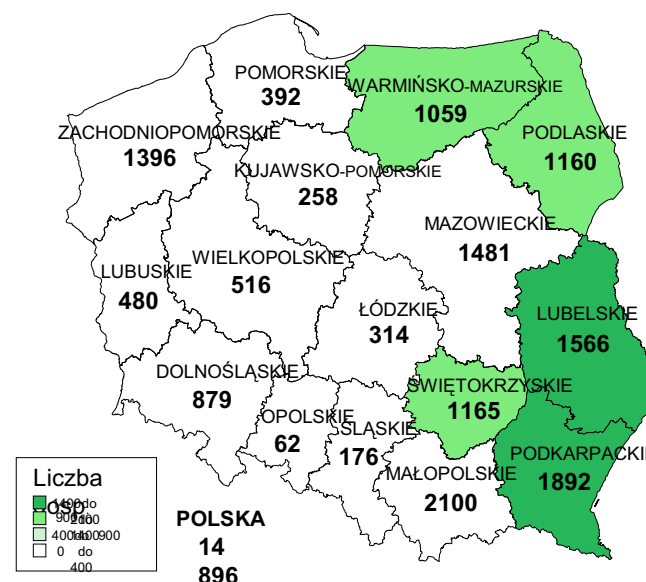

- Oś priorytetowa I: Nowoczesna gospodarka
- Działanie I.4: Promocja i współpraca
- Komponent: Współpraca
- Obszar: Tworzenie i rozwój klastrów

Okres realizacji: 01.01.2010 – 31.12.2013

Obszar: Polska Wschodnia (46% gosp. eko.)

**lubelskie
podkarpackie
świętokrzyskie**

Projekt „Rozwój klastra Dolina Ekologicznej Żywności” o numerze POPW.01.04.03-00-013/09-00 jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej 2007-2013

Klaster gospodarczy

Geograficzne skupisko wzajemnie powiązanych firm, wyspecjalizowanych dostawców, jednostek świadczących usługi, zakładów działających w pokrewnych sektorach oraz związanych z nimi instytucji (np. uniwersytetów, jednostek normalizacyjnych i stowarzyszeń branżowych).

Cechy charakterystyczne klastra

- **Bliskość geograficzna lokalizacji podmiotów klastra**
- **Różnorodność związków pomiędzy firmami należącymi do klastra**
- **Charakter związków pomiędzy podmiotami wybiegający poza relacje typowo rynkowe.**
- **Występowanie korzyści wspólnej lokalizacji i kooperacji w ramach grupy firm.**

**ROZWÓJ
POLSKI WSCHODNIEJ**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

INSTYTUT UPRAWY NAWOŻENIA
I GLEBOZNAWSTWA PAŃSTWOWY
INSTYTUT BADAWCZY W PUŁAWACH

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Bariery rozwoju rolnictwa ekologicznego w Polsce

- **Brak dobrze zorganizowanego rynku wewnętrznego oraz trudności z eksportem produktów rolnictwa ekologicznego;**
- **Brak fachowego doradztwa dla rolników, przedsiębiorców;**
- **Niski poziom dochodów konsumentów;**
- **Zniekształcony obraz żywności ekologicznej w świadomości konsumentów.**

**ROZWÓJ
POLSKI WSCHODNIEJ**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

INSTYTUT UPRAWY NAWOŻENIA
I GLEBOZNAWSTWA PAŃSTWOWY
INSTYTUT BADAWCZY W PUŁAWACH

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Czynniki warunkujące rozwój rynku żywności ekologicznej

- **Wparcie finansowe i instytucjonalne rozwoju rolnictwa ekologicznego**
- **Stymulowanie rozwoju przetwórstwa żywności ekologicznej**
- **Zaangażowanie „konwencjonalnych” kanałów sprzedaży żywności w organizację dystrybucji i promocji produktów rolnictwa ekologicznego**
- **Uporządkowanie kwestii znakowania produktów rolnictwa ekologicznego - opracowanie i wypromowanie znaku dla produktów rolnictwa ekologicznego**
- **Promocja rolnictwa ekologicznego i żywności ekologicznej**

**ROZWÓJ
POLSKI WSCHODNIEJ**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

INSTYTUT UPRAWY NAWOŻENIA
I GLEBOZNAWSTWA PAŃSTWOWY
INSTYTUT BADAWCZY W PUŁAWACH

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Europejski plan działań na rzecz żywności ekologicznej i rolnictwa ekologicznego

- **Kontynuacja wsparcia finansowego rolnictwa ekologicznego ze względu na wkład w ochronę środowiska, zdrowie ludzi, rozwój obszarów wiejskich oraz dobrostan zwierząt**
- **Stymulowanie rozwoju rynku (popyt) tak, aby dalszy rozwój rolnictwa ekologicznego nie był uzależniony od środków publicznych**

**ROZWÓJ
POLSKI WSCHODNIEJ**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

INSTYTUT UPRAWY NAWOŻENIA
I GLEBOZNAWSTWA PAŃSTWOWY
INSTYTUT BADAWCZY W PUŁAWACH

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Cel ogólny projektu:

***Zbudowanie na terenie Polski
Wschodniej ponadregionalnej platformy
współpracy w zakresie rozwoju i
promowania eko- logicznych produktów
żywnościowych.***

**ROZWÓJ
POLSKI WSCHODNIEJ**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

INSTYTUT UPRAWY NAWOŻENIA
I GLEBOZNAWSTWA PAŃSTWOWY
INSTYTUT BADAWCZY W PUŁAWACH

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Cele szczegółowe projektu:

Wsparcie rozwoju klastra Doliny Ekologicznej Żywności jako ponadregionalnej struktury współpracy;

Rozwój współpracy klastrowej pomiędzy ośrodkami naukowymi, podmiotami działającymi na rzecz innowacyjności oraz przedsiębiorcami zajmującymi się produkcją, przetwórstwem i dystrybucją produktów ekologicznych;

Podniesienie konkurencyjności i innowacyjności uczestników klastra poprzez wprowadzanie nowych lub udoskonalonych produktów i usług;

Zwiększenie skali produkcji ekologicznej oraz wzrost liczby miejsc pracy w sektorze produktów ekologicznych (m.in. poprzez bliską współpracę sieciową i promowanie wspólnej oferty produktów i usług klastra);

Poprawa dostępu uczestników klastra do kompleksowej informacji i wiedzy w zakresie produkcji, przetwórstwa i marketingu produktów ekologicznych (m.in. poprzez uruchomienie tematycznego geoportalu i systemem usług teleinformatycznych),

Zwiększenie popytu na produkty ekologiczne wśród potencjalnych konsumentów (m.in. poprzez działania uświadamiające i promocyjne).

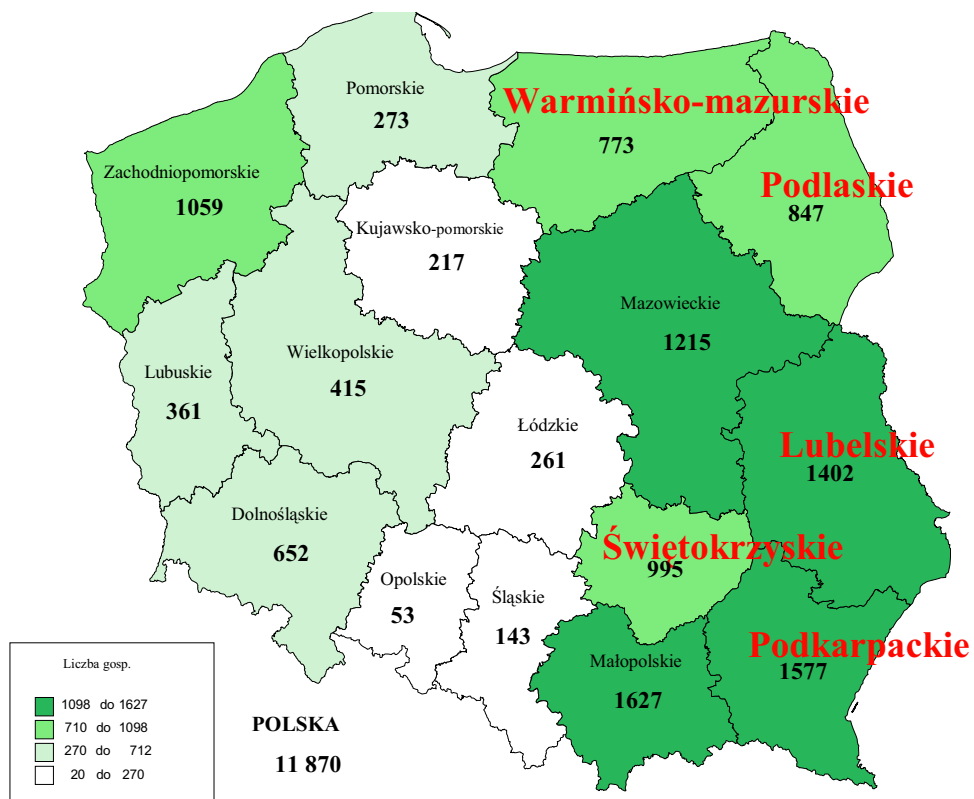

**ROZWÓJ
POLSKI WSCHODNIEJ**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

INSTYTUT UPRAWY NAWOŻENIA
I GLEBOZNAWSTWA PAŃSTWOWY
INSTYTUT BADAWCZY W PUŁAWACH

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Województwo	Producenci ekologiczni ogółem	Przetwórnice ekologiczne
Lubelskie	1 609	30
Podkarpackie	1 927	19
Świętokrzyskie	1 179	10
Polska	15 206 (31%)	236 (25%)

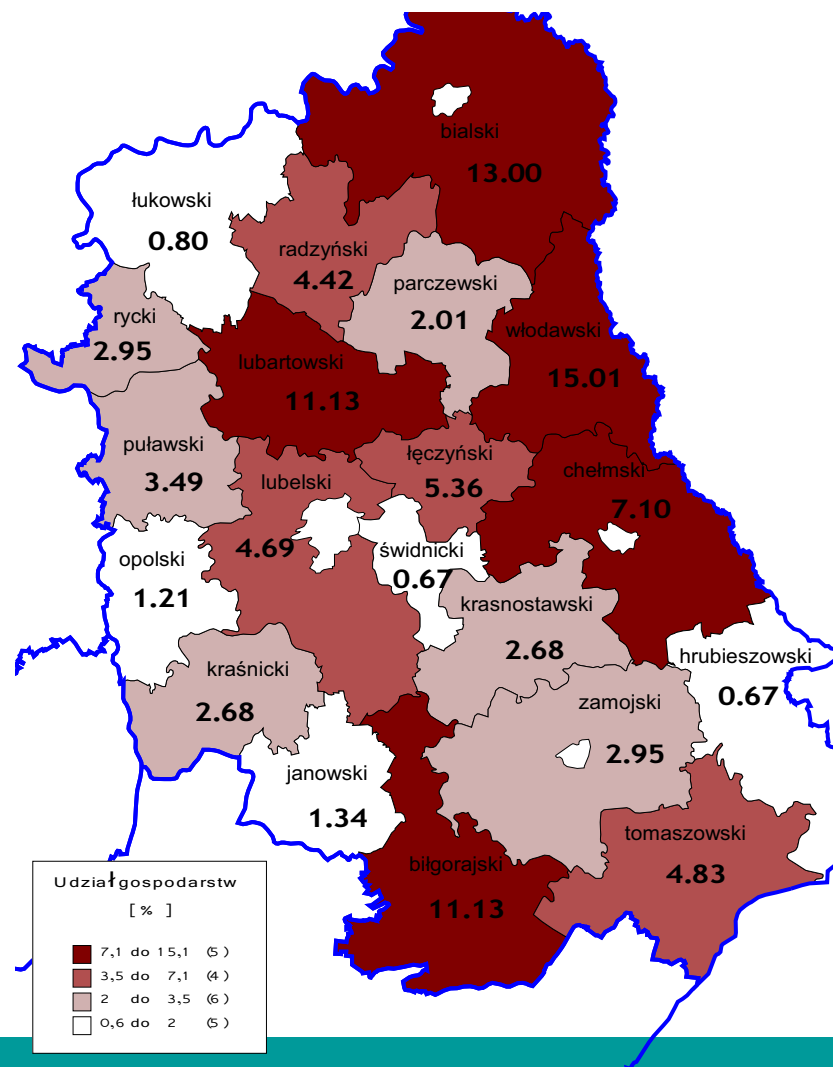

**ROZWÓJ
POLSKI WSCHODNIEJ**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

INSTYTUT UPRAWY NAWOŻENIA
I GLEBOZNAWSTWA PAŃSTWOWY
INSTYTUT BADAWCZY W PUŁAWACH

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Projekt „Rozwój klastra Dolina Ekologicznej Żywności” o numerze POPW.01.04.03-00-013/09-00 jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej 2007-2013

**ROZWÓJ
POLSKI WSCHODNIEJ**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

INSTYTUT UPRAWY NAWOŻENIA
I GLEBOZNAWSTWA PAŃSTWOWY
INSTYTUT BADAWCZY W PUŁAWACH

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

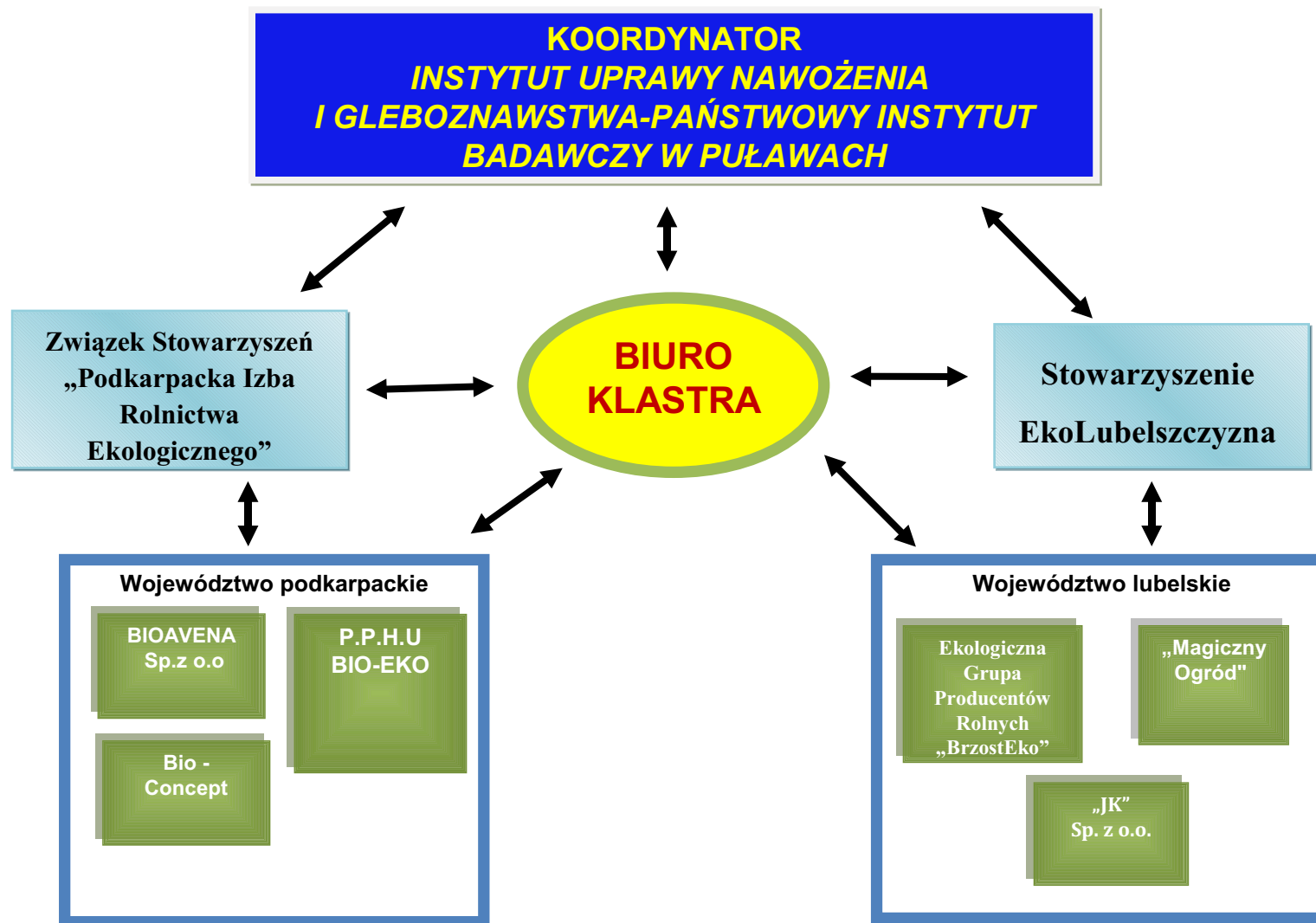
Mierzalne efekty projektu:

- **Liczba nowych produktów / usług powstałych w wyniku realizacji projektu – 25**
- **Liczba udoskonalonych produktów / usług – 15**
- **Liczba przedsiębiorstw objętych zintegrowanymi systemami informatycznymi - 15**
- **Liczba jednostek naukowych korzystających z utworzonych aplikacji i usług teleinformatycznych – 10**
- **Liczba nowych miejsc pracy powstałych w przedsiębiorstwach uczestniczących w klastrze – 12.**

Niemierzalne rezultaty, do których należy zaliczyć:

- **Zwiększenie świadomości społeczeństwa (potencjalnych konsumentów) w zakresie zalet i korzyści wynikających ze spożywania ekologicznej żywności;**
- **Uatrakcyjnienie oferty rynkowej województwa lubelskiego i podkarpackiego o nowe towary i usługi;**
- **Wzrost konkurencyjności sektora agrobiznesu w Polsce Wschodniej;**
- **Poprawa wizerunku regionów Polski Wschodniej jako obszarów o szczególnie korzystnych warunkach do produkcji ekologicznej żywności;**
- **Rozwój współpracy międzyregionalnej pomiędzy województwem lubelskim podkarpackim i świętokrzyskim;**
- **Przetestowanie i wdrożenie w ramach projektu rozwiązań organizacyjnych służących do standaryzacji i upowszechniania dobrych praktyk tworzenia inicjatyw sieciowych także w innych częściach kraju.**

WYMAGANIA: 5 przedsiębiorstw, co najmniej 1 jednostka naukowa, 1 podmiot działający na rzecz rozwiązań gospo. innowac. , 2 woj. Polski Wschodniej

Zakłada się, że wdrożenie projektu będzie przebiegało w trzech zasadniczych fazach, tj.:

Faza koncepcyjna, polegająca na opracowaniu szczegółowej koncepcji funkcjonowania klastra w układzie ponadregionalnym oraz strategii jego rozwoju.

- analizy stanu wyjściowego dotyczące potencjału rozwojowego klastra
- badania ankietowe dotyczące podaży i popytu na produkty ekologiczne
- opracowaniem systemu identyfikacji wizualnej klastra.

Faza tworzenia niezbędnych narzędzi do rozwoju i promocji klastra

- opracowanie niezbędnych materiałów promocyjnych
- uruchomienie geoportalu promującego potencjał DEŻ
- opracowanie wspólnej oferty produkcyjno-handlowa członków klastra.

Faza wdrożeniowa, polegająca na wdrożeniu zaplanowanych działań marketingowych i promocyjnych.

- organizacja imprez i wydarzeń promocyjnych,
- udział w imprezach zagranicznych,
- zainicjowanie cyklicznej, o zasięgu co najmniej krajowym konferencji poświęconej zagadnieniom ekologicznej żywności.

**ROZWÓJ
POLSKI WSCHODNIEJ**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

INSTYTUT UPRAWY NAWOŻENIA
I GLEBOZNAWSTWA PAŃSTWOWY
INSTYTUT BADAWCZY W PUŁAWACH

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Zadanie 1. Przygotowanie analizy stanu wyjściowego rynku produktów ekologicznych

Zadanie ma na celu przeprowadzenie niezbędnych analiz i badań (w tym charakterystyki ilościowo-jakościowej popytu i podaży) służących przygotowaniu strategii rozwoju DEŻ oraz określeniu przyszłej wspólnej oferty klastra.

Zadanie 2. Określenie strategii funkcjonowania i rozwoju klastra DEŻ

Zadanie ma na celu przygotowanie dokumentu o charakterze strategiczno-operacyjnym, który będzie stanowił podstawę do średniookresowego rozwoju klastra (do roku 2015), w tym określenie nowej formuły prawnej, zasad przystępowania nowych członków do klastra, zasad łączenia elementów współpracy i konkutowania itd.

Zadanie 3. Opracowanie systemu identyfikacji wizualnej klastra DEŻ i jego uczestników

Zadanie ma na celu opracowanie systemu identyfikacji wizualnej obejmującej wykreowanie marki-parasola dla ekoproductów DEŻ, oraz opracowanie systemu udostępniania i ochrony marki.

Zadanie 4. Opracowanie wspólnej strategii marketingowej klastra DEŻ

Zadanie ma na celu opracowanie wspólnej strategii promocji i marketingu klastra DEŻ i jego oferty rynkowej w oparciu o wyniki analizy stanu wyjściowego rynku (Zadanie 1).

**ROZWÓJ
POLSKI WSCHODNIEJ**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

INSTYTUT UPRAWY NAWOŻENIA
I GLEBOZNAWSTWA PAŃSTWOWY
INSTYTUT BADAWCZY W PUŁAWACH

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Zadanie 5. Opracowanie systemu monitorowania i ewaluacji rozwoju klastra

Zadanie ma na celu opracowanie systemu monitorowania i ewaluacji rozwoju klastra w kontekście zaplanowanych celów, uczestniczących podmiotów, wspólnej oferty klastrowej, a także określenia zestawu niezbędnych wskaźników i narzędzi do oceny postępów.

Zadanie 6. Organizacja warsztatów i spotkań konsultacyjnych w celu opracowania dokumentów strategicznych dla DEŻ

Zadanie ma na celu umożliwienie przekonsultowania opracowanych dokumentów strategicznych (tj. strategii DEŻ, strategii marketingowej oraz systemu / podręcznika ewaluacji).

Zadanie 20. Organizacja cyklicznych spotkań tematycznych ukierunkowanych na rozwój rynku produktów ekologicznych od strony podaży i popytu

Celem zadania jest cykliczna organizacja spotkań tematycznych (tzw. ekoforów) na poziomie lokalnym, służących m.in.: (i) pozyskiwaniu nowych członków klastra, (ii) transferowi wiedzy między uczestnikami forów (producenci, przetwórcy, sprzedawcy ekożywności), (ii) wymianie wiedzy i sondowaniu rzeczywistych potrzeb uczestników rynku ekologicznej żywności.

- **Zadanie 7. Uruchomienie i prowadzenie biura klastra DEŻ**
Zadanie ma na celu uruchomienie jednostki realizującej w imieniu i na rzecz klastra ciągłej pracy o charakterze: organizacyjnym, administracyjnym, technicznym, informacyjno-kontrolnym, konsultacyjnym.
- **Zadanie 8. Zarządzanie projektem**
Zadanie ma na celu wsparcie Koordynatora Klastra w zakresie ogólnego procesu zarządzania projektem i rozliczania realizowanych zadań w czasie trwania projektu, tj. przez okres 48 miesięcy.
- **Zadanie 9. Promocja projektu**
Zadanie ma na celu wsparcie Koordynatora Klastra w zakresie realizacji działań informacyjnych i promocyjnych wynikających m.in. z przyjętego planu promocji projektu (punkt 7 wniosku).
- **Zadanie 10. Opracowanie systemu obsługi interesantów w biurze i sieci klastra**
Zadanie ma na celu wypracowanie modelowego systemu obsługi interesantów w sieci DEŻ oraz określenie pakietu procedur informacyjno-organizacyjnych dla uczestników DEŻ
- **Zadanie 11. Monitorowanie procesu rozwoju klastra, w tym poziomu innowacyjności i konkurencyjności firm w klastrze oraz atrakcyjności wspólnej oferty DEŻ**
Zadanie ma na celu stałe monitorowanie procesu rozwoju klastra DEŻ w odniesieniu do: (i) struktury przestrzennej i podmiotowej DEŻ, w tym pozyskiwanie nowych członków, (ii) oferty rynkowej klastra
- **Zadanie 12. Opracowanie koncepcji i zakup materiałów promocyjnych**
- **Zadanie 13. Opracowanie koncepcji i zakup mobilnej modułowej ekspozycji wystawienniczej**

- **Zadanie 14. Opracowanie interaktywnej platformy z geoportalem oraz systemem komunikacji elektronicznej z uczestnikami sieci**
System będzie ułatwiał uczestnikom sieci wymianę wiedzy i informacji, a także będzie stanowił podstawowe narzędzie do aktualizacji i promowania wspólnej oferty klastra.
- **Zadanie 17. Uruchomienie i prowadzenie interaktywnej platformy i geoportalu DEŻ**
Zadanie będzie m.in. obejmowało: (i) zebranie informacji merytorycznych do wypełnienia portalu, (ii) wypełnienie baz danych portalu, (iii) przetestowanie rynkowe, (iv) opracowanie wersji anglojęzycznej portalu, (v) promocja portalu wśród potencjalnych użytkowników, (vi) pomiar i analiza skuteczności działań związanych z eksploatacją portalu.
- **Zadanie 15. Przygotowanie i realizacja kampanii promocyjnej klastra i jego oferty rynkowej**
W kampanii będą stosowane m.in. takie instrumenty promocyjne jak: reklama w masowych mediach, działania public relations i publicity, wydarzenia promocyjne, promocja sprzedaży konsumenckiej, itd
- **Zadanie 16. Współpraca ze sferą B+R - prowadzenie badań i analiz na rzecz rozwoju klastra i jego uczestników.**
W ramach zadania będzie możliwość zrealizowania wspólnych projektów badawczych, których tematyka będzie w dużej mierze uzależniona od potrzeb przedsiębiorców.

**ROZWÓJ
POLSKI WSCHODNIEJ**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

INSTYTUT UPRAWY NAWOŻENIA
I GLEBOZNAWSTWA PAŃSTWOWY
INSTYTUT BADAWCZY W PUŁAWACH

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

I Misja branżowa – BioFach 2010 - Norymberga

Projekt „Rozwój klastra Dolina Ekologicznej Żywności” o numerze POPW.01.04.03-00-013/09-00 jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej 2007-2013

**ROZWÓJ
POLSKI WSCHODNIEJ**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

INSTYTUT UPRAWY NAWOŻENIA
I GLEBOZNAWSTWA PAŃSTWOWY
INSTYTUT BADAWCZY W PUŁAWACH

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Biuro klastra DEŻ

Centrala

ul. Nadbystrzycka 44a

LUBLIN

Tel: 81 538 46 68

Filia biura:

Świlcza 168

Tel: 17 867 01 23

www.dolinaeko.pl

**ROZWÓJ
POLSKI WSCHODNIEJ**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

INSTYTUT UPRAWY NAWOŻENIA
I GLEBOZNAWSTWA PAŃSTWOWY
INSTYTUT BADAWCZY W PUŁAWACH

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

System Identyfikacji Wizualnej

Dolina Ekologicznej Żywności
Klaster

Projekt „Rozwój klastra Dolina Ekologicznej Żywności” o numerze POPW.01.04.03-00-013/09-00 jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej 2007-2013

**ROZWÓJ
POLSKI WSCHODNIEJ**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

INSTYTUT UPRAWY NAWOŻENIA
I GLEBOZNAWSTWA PAŃSTWOWY
INSTYTUT BADAWCZY W PUŁAWACH

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Projekt „Rozwój klastra Dolina Ekologicznej Żywności” o numerze POPW.01.04.03-00-013/09-00 jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej 2007-2013

**ROZWÓJ
POLSKI WSCHODNIEJ**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

INSTYTUT UPRAWY NAWOŻENIA
I GLEBOZNAWSTWA PAŃSTWOWY
INSTYTUT BADAWCZY W PUŁAWACH

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Projekt „Rozwój klastra Dolina Ekologicznej Żywności” o numerze POPW.01.04.03-00-013/09-00 jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej 2007-2013

**ROZWÓJ
POLSKI WSCHODNIEJ**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

INSTYTUT UPRAWY NAWOŻENIA
I GLEBOZNAWSTWA PAŃSTWOWY
INSTYTUT BADAWCZY W PUŁAWACH

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Projekt „Rozwój klastra Dolina Ekologicznej Żywności” o numerze POPW.01.04.03-00-013/09-00 jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej 2007-2013

INSTYTUT UPRAWY NAWOŻENIA
I GLEBOZNAWSTWA PAŃSTWOWY
INSTYTUT BADAWCZY W PUŁAWACH

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Portal DEŽ

Projekt „Rozwój klastra Dolina Ekologicznej Żywności” o numerze POPW.01.04.03-00-013/09-00 jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej 2007-2013

**ROZWÓJ
POLSKI WSCHODNIEJ**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

INSTYTUT UPRAWY NAWOŻENIA
I GLEBOZNAWSTWA PAŃSTWOWY
INSTYTUT BADAWCZY W PUŁAWACH

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

ZAPRASZAMY DO WSPÓŁPRACY

www.dolinaeko.pl
dez@iung.pulawy.pl

Projekt „Rozwój klastra Dolina Ekologicznej Żywności” o numerze POPW.01.04.03-00-013/09-00 jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej 2007-2013

Klaster to przestrzenna i sektorowa koncentracja podmiotów działających na rzecz rozwoju gospodarczego lub innowacyjności, wykonujących działalność gospodarczą na terenie jednego lub kilku sąsiednich województw, konkurujących i współpracujących w tych samych lub pokrewnych branżach oraz powiązanych rozbudowaną siecią relacji o formalnym i nieformalnym charakterze, przy czym co najmniej połowę podmiotów funkcjonujących w ramach klastra stanowią przedsiębiorcy.

Źródło: Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 2 grudnia 2006 roku w sprawie udzielenia przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości pomocy finansowej niezwiązanej z programami operacyjnymi.